

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

CAN VE MAL GÜVENLİĞİ
AFET BİLİNCİ EĞİTİMİ
MODÜLER PROGRAMI
(YETERLİĞE DAYALI)

2015
ANKARA

ÖN SÖZ

Deprem, sel, heyelan, çığ gibi yüzlerce afet yaşayan dünyamızda, doğal ve insan kaynaklı afetlerin sayısında özellikle son dönemlerde önemli bir artış görülmektedir. Dünya ölçeğinde yaşanan afetlerden maalesef ülkemiz de payını almakta olup, afetler, sosyal, kültürel ve ekonomik kayıpları da beraberinde getirmektedir. Ülkemizin büyük bir bölümünün de deprem riski altında bulunduğu asla akıldan çıkarılmaması gereken bir husustur.

Büyük değişim ve dönüşümlerin yaşandığı 21. yüzyıl, bilgi ve internet çağı olarak kabul edilse de, afetler konusunda hâlâ büyük bilgi eksiklerinin olduğu, hazırlık, eğitim ve bilinçlenme konularında yeterince gelişme sağlanamadığı da bir gerçektir.

Dünyanın yükselen değeri ve bölgesinin önemli aktörlerinden olan ülkemiz, yaşadığı afetlerden edindiği tecrübe ile afet yönetimi ve afetlere hazırlık konularında önemli değişim ve dönüşümler yaşamış, bu konuda yeni politikalar geliştirmiştir. Günümüzde, karşı karşıya kalınan afet risklerini belirlemek, doğal olayların afete dönüşmemesi için gereken önlemleri almak, risk azaltma ve hazırlıklı olma çalışmaları afet yönetiminin en önemli parçası haline gelmiştir.

Toplumun; bilinçlenmesi, afetlere karşı, ne zaman ne yapacağını bilen bireylerden oluşması, afetlerin ardından geliştirilen politikaların odak noktası haline gelmiştir.

Afetlerin zararını en aza indirmek için toplumda önlem alma ve zarar azaltma bilincini yerleştirmek önemli hedeflerimiz arasındadır. Bu bilinçle donanmış bir toplumda, afet öncesi, sırası ve sonrasında neler yapılacağına dair temel bilgiler yerleşmiş olduğundan bireyler, kendileri, yakın çevreleri ve içinde yaşadıkları toplum için sorumluluk alabilir hale geleceklerdir. Halkımızdaki bu donanım ve bilinç, afet zararlarını azaltmanın en önemli unsurlarından biri olacaktır.

Afet Bilinci Eğitimlerine katılan kursiyerlerin bulunduğu mekânda alabileceği temel önlemler ile, afetlerde doğru davranış şekillerini öğrenmelerini ve bu öğrendiklerini de uygulamalarını sağlayıp, birey bazında kişiyi hazırlayarak aileler üzerinden toplumu hazırlamayı bunun sonucunda da afet farkındalığını yaratmayı amaçlamaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	2
AFEK BİLİNCİ EĞİTİMİ PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	4
MESLEK ELEMANI TANIMI	4
GİRİŞ KOŞULLARI	4
İSTİHDAM ALANLARI	4
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI.....	4
EĞİTİMCİLER	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	4
BELGELENDİRME	4
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER.....	4
EĞİTİM SÜRESİ.....	4
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	5
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR.....	5
ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI	5
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ.....	5
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ	5
MODÜL VE İÇERİKLERİ	7
YETERLİK VE MODÜL TABLOSU	6

AFET BİLİNCİ EĞİTİMİ PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

ALAN : CAN VE MAL GÜVENLİĞİ
MESLEK :
MESLEK SEVİYESİ :
TANIM

Bireylerin, afetlerin ilk 72 saatine hazırlıklı olmalarını sağlamak, afete hazırlık kültürünü kazandırmak, farkındalık yaratmak, yaşadıkları mekânda alabilecekleri temel önlemleri paylaşmak, afetlerde doğru davranış şekillerini öğrenmelerini ve uygulamalarını sağlamak amacıyla yapılan eğitimidir.

GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okuma yazma bilmek veya ilkokul mezunu olmak.
2. Gerektirdiği işleri ve yeterlikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.

İSTİHDAM ALANLARI

Sertifikanın kazandırdığı yeterlikler doğrultusunda, bir meslek kazandırmaya yönelik değildir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI

1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında eğitim verilmektedir,
2. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından eğitim almış öğretmenlerin uygun bulunduğu yerlerde eğitim verilmektedir.
3. Programın uygulanabilmesi için görevin gerektirdiği dokümanlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları kapsamında aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgede yer alan, alan öğretmenleri esas alınarak;

Afet Bilinci Eğitimi Eğitimine katılıp belge alan öğretmenler görev almalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bireylerin, çeşitli ölçme araçları kullanılarak;

1. Modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir.
2. Modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir.
3. Ölçme sonuçları program sonunda değerlendirilecektir.
4. Eğitim kurumunda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.

BELGELENDİRME

- Sertifika öğretim programı sürecinde bireylerin tamamladığı modüller, aldığı eğitimin tümü ve kazandıkları yeterlikler belgelendirilir.
- Öğretim programından ayrılan bireyin kazandığı yeterlikler belgelendirilerek istendiğinde diğer sertifika programlarında değerlendirilir.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

Eğitimin sonunda, mesleğinde sertifika alan birey gerektirdiğinde fark eğitimi alarak diğer sertifika programını tamamlayabilir.

EĞİTİM SÜRESİ

1. Programın toplam eğitim süresi 40/8 saat olarak planlanmıştır.
2. Eğitim süresinin bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır.

1. Eğitimciler bireylere rehberlik eder.
2. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
3. Bireylerin aktif olması sağlanır.
4. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
5. Bireyler kendi kendilerini değerlendirebilir.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Kursiyerler, AFAD Başkanlığı ve AFAD İl Müdürlükleri ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI

Eğitimin sonunda kursiyer;

1. Afete hazırlık kültürü,
2. Afetler karşısında toplumsal farkındalık,
3. Temel koruyucu önlemlerin bilinci,
4. Afetlerde doğru davranış şekillerinin öğrenimi ve bunların uygulamalarının sağlanması,
5. Toplumsal güç birliği bilinci,
6. Aile afet ve acil durum planlarının hazırlanmasının sağlanması,
7. Afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gereken doğru davranış ve hareketlerin bireylere kazandırılması hedeflenmektedir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

Eğitim programında yer alan modüllerde öngörülen eğitim öğretim uygulamaları yapılır.

MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ

1. Katılımcının yaşam boyu kullanabileceği kendisi için yararlı olabilecek, iyi ilişkiler kurabilme, öğrenmeyi öğrenme, bilgiye ulaşma, girişimcilik ve iş fikirleri üretme, işe uyum sağlama, kendini geliştirme ve problem çözme gibi bilgi ve becerilerin kazandırıldığı modüllerdir.
2. Bu modüller ile öğrenci/kursiyerlere ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.
3. Mesleki Gelişim Modül Tablosundan, çevrenin istihdam durumu, öğrenci/kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyi göz önüne alınarak modüller seçilecek ve yeterlik tablosunda yer alan süreye ilave edilecektir.
4. Dördüncü seviye meslek elemanları, bütün mesleki gelişim modüllerini tamamlamış olacaklardır.
5. Mesleki gelişim modülleri programlardan bağımsız olarak da kullanılabilir.

KAZANDIRILAN YETERLİKLER	DERSİN MODÜLLERİ	SÜRE	
1	Sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	İletişim	40/8
2	Öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda bilgi ve veri toplamak	Bilgiye Ulaşma ve Veri Toplama	40/8
3	Uygulanabilir girişimci (iş) fikirler üretmek	Girişimci Fikirler Üretme	40/8
4	Girişimci (iş) fikri geliştirmek ve planlamak	Girişimci Fikri Geliştirme	40/8

5	İşletme kurma ve geliştirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek	İş Kurma ve Geliştirme	40/16
6	İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini almak	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/24
7	Çevreye karşı duyarlı olmak ve çevreyi korumak	Çevre Koruma	40/8
8	Kendini geliştirerek karşılaştığı problemleri çözmek	Problem Çözme	40/8

MODÜL VE İÇERİKLERİ

- Öğrenme süresi her modül için toplam 40 saattir.
- Kazandırılacak yeterliğe bağlı olarak her modül 40/8, 40/16, 40/24, 40/32 ve 40/40 olabilir.
- Modüllerde önerilen bu süreler öğrenme faaliyetlerindeki teorik ve uygulamalı tüm içeriği kapsar.
- Modül içeriğindeki öğrenme faaliyetinin uygulanması imkânı olmadığında, diğer okullarla ve işletmelerle iş birliği çerçevesinde uygulamalar yapılabilir.
- Kursiyer/öğrencinin önceden kazandığı yeterlikleri tekrar alma zorunluluğu yoktur.
- Modül ve yeterlikler programdaki uygulama sırasına göre alınacaktır.
- Programda yer alan modül ve yeterliklerin uygulama sırası zümre kararı ile belirlenir.
- Programı tamamlamadan ayrılan kursiyerlerin kazandıkları yeterlikler ve modüller transkriptlerinde mutlaka belirtilecektir. Tekrar kursa devam edilmesinde halinde modülleri almaya devam edebilirler.

NOT: Afet Bilinci Eğitimi programı yeterlikler tablosu ve modülleri aşağıda verilmiştir.

MODÜL TABLOSU

YETERLİKLER		MODÜLLER	SÜRE
1	Afet bilinci eğitimine sahip olmak	Afet Eğitimi	40/8
TOPLAM			40/8

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN : CAN VE MAL GÜVENLİĞİ
MODÜL : AFET EĞİTİMİ
KODU :
SÜRE : 40/8
ÖN KOŞUL :

AÇIKLAMA : Afet riskleri karşısındaki hazırlıkların ve afetlerdeki doğru davranış şekilleri konusunda toplumsal düzeyde yapabilirlik/yeterlilik bilincinin tüm toplumca öğrenilerek afet risklerinin azaltılmasını sağlamak.

ÖĞRETİM YÖNTEM

VE TEKNİKLERİ :

GENEL AMAÇ : Kursiyer, afete bilincinde temel önlemleri ve risk faktörlerini kavramak, afetlerde doğru davranış şekillerini öğrenmelerini ve uygulamalarını sağlamak ve bireyleri hazırlayarak aileler üzerinden toplumu hazırlayabilecektir.

AMAÇLAR :

Öğrenci/Kursiyer,

1. Afet bilincini bulunduğu mekânda alabileceği temel önlemleri ve risk faktörlerini kavramak.
2. Afetlerde doğru davranış şekillerini öğrenmelerini ve bu öğrendiklerini de uygulamalarını sağlamak.

İÇERİK

A. AFET BİLİNCİNDE TEMEL RİSK VE ÖNLEMLER

1. Afetlerle Mücadelede Temel Bilgi ve Kavramlar
2. Afet Bilinci Kültürü
3. Afet Hazırlıklarında Toplumsal Güç Birliği
4. Yaşam Çevremizdeki Riskler
5. Yaşam Çevremizdeki Risklerin Azaltılması
6. Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS)
7. Yapısal Olmayan Riskleri Önleme
8. Aile Afet Planı
9. Özel İhtiyaç ve Özel İlgi Grupları

B. AFEDLERDE DOĞRU DAVRANIŞ

1. Afetler Sırasında Uygulanması Önerilen Davranış Şekilleri
2. Afet Sonrası İlk Saatler
3. Afet Sonrası Temel İhtiyaçlarımız
4. Bir Bakışta Afetler
5. Aile Afet Planı Kontrol Listesi
6. Acil Durum Bilgi Kartı (Yetişkin)
7. Acil Durum Bilgi Kartı (Çocuk)